

Brüsszel, 2025. szeptember 8.
(OR. en)

12601/25

COASI 95
ASIE 30
CFSP/PESC 1308
PE 60
WTO 71
COHOM 137
ECOFIN 1142
MACAO 1

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. szeptember 8.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	JOIN(2025) 18 final
Tárgy:	KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK Makaó Különleges Közigazgatási Terület: 2024. évi éves jelentés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: JOIN(2025) 18 final.

Melléklet: JOIN(2025) 18 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2025.9.8.
JOIN(2025) 18 final

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Makaó Különleges Közigazgatási Terület:

2024. évi éves jelentés

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

MAKAÓ KÜLÖNLEGES KÖZIGAZGATÁSI TERÜLET:

2024. ÉVI ÉVES JELENTÉS

Összegzés

Makaónak a Kínai Népköztársaság részére történt 1999-es átadása óta az Európai Unió és tagállamai szorosan nyomon követik a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területén az „egy ország, két rendszer” elv keretében végbemenő politikai és gazdasági fejleményeket. Az EU támogatja ezt az elvet és végrehajtását, összhangban az alaptörvénnyel, amelynek célja, hogy Makaón az életmód, a jogállamiság, valamint az alapvető jogok és szabadságok védelme 2049-ig változatlan maradjon.

Az Európai Parlamentnek 1999-ben tett kötelezettségvállalással összhangban a Bizottság és a főképviselő/alelnök éves jelentést tesz közzé a makaói fejleményekről. Az évek során ez különösen az „egy ország, két rendszer” elv megvalósítására és Makaónak a makaói alaptörvényben foglalt autonómiájára helyezte a hangsúlyt.

A 2024. év fejleményeiről szóló jelentés a 25. ilyen jelentés. Politikai szempontból az év során folytatódott az autonómia, valamint a legalább 2049-ig védeni kívánt alapvető szabadságok és jogok gyengülése. Ezt az évet a következők jellemezték: i. két jogszabály-módosítás a „Makaót hazafiak irányítják” doktrína végrehajtása érdekében, tovább korlátozva a pluralista hangok mozgásterét Makaóban, és ii. a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területe hatodik kormányának megalakulása, amelynek élén Sam Hou Fai, az első olyan kormányzó áll, aki a szárazföldi Kínában született.

Makaó GDP-je 8,8 %-kal nőtt 2024-ben. A növekedés immár második éve folyamatos, a gazdaság azonban még nem tért vissza teljesen a Covid19-világjárvány előtti szintre. A gazdasági növekedést a Makaóba utazó turisták számának és az ehhez kapcsolódó szerencsejáték-bevételek növekedése támogatta. 2024-ben 34,9 millió ember látogatott Makaóba, ami 24 %-os növekedést jelent az előző évhez képest, de kevesebb, mint a 2019. évi 39,4 millió látogató. A látogatók nagyrészt a szárazföldi Kínából és Hongkongból érkeznek.

Az év során Makaó második legnagyobb árukereskedelmi partnere az EU volt, ami Makaó teljes kereskedelmének 26,6 %-át tette ki, az EU esetében pedig kereskedelmi többletet jelentett. A Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területe számára az EU volt a közvetlen külföldi tőkebefektetések negyedik legnagyobb forrása (2023, legfrissebb elérhető).

I. Politikai és társadalmi fejlemények

Ebben az évben volt a 25. évfordulója annak, hogy Makaó Portugáliától a Kínai Népköztársasághoz került. Az 1987-ben aláírt kínai-portugál együttes nyilatkozat kimondja, hogy Makaó társadalmi és gazdasági rendszerének, valamint életmódjának legalább 50 évig változatlanok kell maradnia az „egy ország, két rendszer” elv alapján. A nyilatkozat tartalmazza továbbá a „Makaót a makaóiak irányítják” elvét, valamint azt, hogy Makaó különleges közigazgatási területként „nagy fokú autonómiát” élvezne.

A „Makaót hazafiak irányítják” doktrínát végrehajtó jogszabály-módosítások

A „Makaót hazafiak irányítják” politikai doktrína végrehajtásához új jogszabályok, nevezetesen „A Makaó Különleges Közigazgatási Terület Törvényhozó Gyűlésének megválasztásáról szóló törvény módosítása” és „A hivatalba lépéskor tett esküről szóló 4/1999. sz. törvény módosítása” elfogadására került sor Makaóban. Az új jogszabályok mind politikai téren, mind a társadalomban tovább korlátozzák a pluralista hangok mozgásterét.

Az április 11-én elfogadásra került módosított választási törvény további átvilágítási mechanizmusokat vezetett be a Törvényhozó Gyűlés megválasztásába. Makaó nemzetbiztonsági bizottsága most már „jogilag kötelező erejű véleményeket” adhat ki a választási bizottság számára annak eldöntéséhez, hogy a jelöltek tiszteletben tartják-e az alaptörvényt, és vállalják-e, hogy hűségesek lesznek a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területéhez. A döntés ellen nincs helye bírósági jogorvoslatnak.

A nemzetbiztonsági bizottságot 2018-ban hoztak létre a nemzetbiztonsági törvény alapján. A bizottság elnöki posztját a kormányzó tölti be, míg Peking makaói összekötő irodájának igazgatója nemzetbiztonsági tanácsadóként, az összekötő iroda két másik tagja pedig nemzetbiztonsági szakmai tanácsadóként vesz részt a testületben. Az új mechanizmus révén a központi kormányzat közvetlen befolyást gyakorol Makaó helyi törvényhozásának megválasztása felett.

A Törvényhozó Gyűlés megválasztásának rendszeréről szóló törvényjavaslat hét olyan kritériumot határoz meg, amelyeket a nemzetbiztonsági bizottságnak szem előtt kell tartania annak vizsgálatakor, hogy egy jelölt indulhat-e a választáson. Öt évig nem indulhat választáson az a jelölt, akiről kiderül, hogy nem tartja be Makaó alaptörvényét, vagy nem vállal hűséget a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területéhez. E módosítás értelmében három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő cselekmény, ha valaki más személyt a választástól való távolmaradásra, üres szavazatok leadására és a szavazás megghiúsítására bujt fel.

Eközben a május 21-én elfogadott, „A hivatalba lépéskori esküről szóló 4/1999. sz. törvény módosítása” előírja a kormányzóválasztó bizottság tagjai számára, hogy tegyenek esküt és vállaljanak hűséget a makaói alaptörvény és a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területe mellett. Ugyanakkor az is előírás, hogy az eskütétel „őszinte” és „ünnepélyes” legyen.

Szeptemberben az Oktatási és Ifjúsági Hivatal bevezette a nemzetbiztonsági oktatás tananyagait, amelyek az óvodától a felsőoktatásig minden oktatási szintet lefednek.

A különleges közigazgatási terület hatodik kormányának megalakulása

2023-ban a Törvényhozó Gyűlés által elfogadásra került „A kormányzó megválasztásáról szóló 3/2004. sz. törvény módosítása” – ez egyéb intézkedések mellett bevezette a jelöltek nemzetbiztonsági átvilágítási eljárását, amelynek célja a „Makaót hazafiak irányítják” biztosítása. Az új szabályok alapján Sam Hou Fai – a végső fellebbviteli bíróság egykori elnöke és egyetlen jelölt – 394 szavazatot kapott a 400 tagú választási bizottságtól október 13-án. Sam

lett a különleges közigazgatási terület első olyan vezetője, aki a szárazföldi Kínában született¹, ez pedig megkérdőjelezi a „Makaót hazafiak irányítják” elv további érvényességét.

A kormányzóválasztás folyamata a 400 tagú választási bizottság felállításával vette kezdetét, amelynek 344 tagját közvetett módon, az erre jogosult vállalkozások és társadalmi csoportok képviselői útján választották meg. A mintegy 686 600 lakos közül mindössze 6 265 személy volt jogosult a szavazásra. 2024-ben csak két alágazatban volt a rendelkezésre álló helyek számánál több jelentkező. Az oktatási alágazatban 29 helyre 31 jelölt pályázott, míg a munkaügyi alágazatban 59 helyért 61 jelölt versengett. Az új választási törvény értelmében minden jelölt esetében átvilágítást kellett végezni.

A kormányzóválasztó bizottság megválasztására augusztus 11-én került sor 88 %-os részvétel mellett, ami hasonló a 2019-es 87,2 %-hoz. Megjegyzendő, hogy az 5 347 érvényes szavazaton kívül 18 üres volt, további 156 pedig érvénytelennek minősült; egy szavazólapon „a demokrácia meghalt” felirat szerepelt.

Augusztus 21-én az akkori kormányfő, Ho Iat Seng egészségügyi okokra hivatkozva bejelentette, hogy nem kíván az újráválasztásért indulni. Ho lett az első makaói vezető, aki első öt éves hivatali idejének lejártá után nem indult az újráválasztásért.

Miután augusztus 26-án lemondott a végső fellebbviteli bíróság elnöki posztjáról, Sam Hou Fai augusztus 28-án bejelentette, hogy indulni kíván Makaó legfelsőbb tisztségéért. Bár Sam a szárazföldi Kínában található szomszédos Csungsanban született, hangsúlyozta kötődését Makaóhoz, ahol közel 40 éve él.

Augusztus 29-én elindult a 15 napos jelölési szakasz. Bár a kormányzóválasztáshoz 11 személy igényelt jelölőívet, csak Sam tudta teljesíteni a 66 jelölést igénylő küszöböt. Szeptember 12-én Sam 386 jelölést kapott, és ezzel megerősítette egyedüli jelöltként való részvételét a választáson². Szeptember 18-án a választási bizottság megerősítette, hogy Sam megfelelt a nemzetbiztonsági átvilágításon.

Október 13-án Sam a 400 szavazatból 394-et kapott, ami a makaói kormányzóválasztásokat tekintve az eddigi legjobb arány.

Október 25-én a pekingi Államtanács úgy határozott, hogy Samet nevezi ki a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területe hatodik kormányzójává. Október 31. és november 2. között Sam Pekingbe látogatott, hogy átvegye kinevezését a központi kormányzattól. November 1-jén találkozott Hszi Csin-ping kínai elnökkel és Li Csiang miniszterelnökkel.

November 30-án, a kormányzójelölt javaslatát követően, a központi kormányzat kinevezte a fő kormányzati tisztviselőket. Az öt legfontosabb miniszter közül kettő – a közigazgatási és igazságügyi miniszter, valamint a biztonságügy miniszter – már az előző kormányban is dolgozott.

December 13-án a kormányzójelölt ismertette a végrehajtó tanács tagjait, köztük egy portugál felmenővel rendelkező makaói személyt.

¹ Sam 1962-ben született Csungsanban, a Kínai Népköztársaság területén. 1986-ban költözött Makaóba. 1999-ben nevezték ki a végső fellebbviteli bíróság elnökének, és 2024 decemberéig töltötte be ezt a posztot.

² Az 1999-es első választást leszámítva mindig csak egy jelölt indult a kormányzói posztért.

December 20-án Hszi Csin-ping kínai elnök Makaóba látogatott, hogy beiktassa az új kormányzót és a különleges közigazgatási terület legfőbb tisztviselőit, ezt követően pedig ünnepeket tartottak a Makaó Portugáliától a Kínai Népköztársaság részére való átadásának 25. évfordulója alkalmából. Az EU Hivatal vezetője és a többi uniós misszióvezető/főkonzul is meghívást kapott és megjelent az eseményen. Hszi elnök kiemelte az „egy ország, két rendszer” előnyeit, a gazdaság diverzifikációjának szükségességét, a Kuangtung–Hongkong–Makaó Nagy-öböl térség fejlesztését (és a Hengqin különleges gazdasági körzet fontosságát), továbbá hangsúlyozta Makaó egyedülálló szerepét a Kína és a portugál nyelvű országok közötti együttműködés és csereprogramok előmozdításában, illetve az Egy övezet, egy út kezdeményezés keretén belül.

December 24-én a frissen beiktatott kormányzó egy három tisztviselőből álló küldöttség élén azzal a kinyilvánított céllal tett egynapos látogatást Kantonban, hogy Kuangtung tartomány vezetőivel találkozva megerősítsék a Makaó és a szomszédos szárazföldi tartomány közötti együttműködést.

Jogok, szabadságok és esélyegyenlőség

Január 23-án került sor az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa egyetemes időszakos felülvizsgálati munkacsoportjának Kínával foglalkozó ülésére, amely Makaóra is kiterjedt. Az ülés előtt az Egyesült Államok és Oroszország Makaóra vonatkozó beadványokat nyújtott be az iránt érdeklődve, hogy utolsó egyetemes időszakos felülvizsgálat óta Makaó elfogadta-e az ENSZ-mechanizmusok ajánlásait.

Május 31-én az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa közzétette Kína véleményét a következtetésekről és ajánlásokról. Makaóval kapcsolatban három ország három emberi jogi ajánlást tett, és Kína Eritrea ajánlását fogadta el, amely szerint – minden vonatkozó helyi törvényt figyelembe véve – folytatni kell a makaói lakosok jogainak „előmozdítását és védelmét”. Peking közölte, hogy „elfogadták és végrehajtják” Burundi azon ajánlását, hogy Makaónak segítséget kell nyújtani „a lakhatás, foglalkoztatás és egészségügy terén a lakosok jólétét célzó hatékonyabb intézkedések meghozatalához”. Kína „hamis információkon” alapulónak nevezte és „elutasította” az Egyesült Államok azon ajánlását, hogy „meg kell szüntetni a nők, LMBTI+-személyek, munkások és migráns munkavállalók elleni elnyomó intézkedéseket”.

Augusztus 5-én a jogügyi hivatal arra kérte „a társadalom minden szektorát és a társadalmi szervezeteket”, hogy nyújtsák be észrevételeiket, mivel Kína a faji megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezmény ENSZ jelentéstételi folyamatára készül. A felülvizsgálat a 2017. január 1. és 2023. december 31. közötti időszakra vonatkozik. A helyi média megjegyezte, hogy ez valószínűleg az első alkalom, amikor a kormány arra kéri Makaó társadalmát, hogy járuljon hozzá egy nemzetközi szerződés felülvizsgálati folyamatához.

A munkavállalói jogokat illetően a Törvényhozó Gyűlés április 12-én elfogadta a kormány által javasolt szakszervezeti törvényt³. A törvény alapján 2025. január 1-jétől lehet szakszervezetek bejegyzésére irányuló kérelmet benyújtani. A szavazáson tartózkodó két

³ Az 1999-es átadás óta a törvényhozás összesen 12 alkalommal szavazta le a szakszervezeti törvényre vonatkozó jogalkotói indítványokat.

jogalkotó azzal érvelt, hogy a törvényjavaslat nem védi a kollektív alku jogát, és nem tükrözi teljes mértékben a makaói alaptörvény 27. cikkében rögzített jogokat⁴.

A szakszervezeti törvény előírja, hogy a Makaón kívüli szervezetekben részt venni kívánó csoportoknak meg kell szerezniük tagjaik és a kormányzó jóváhagyását. A törvény tiltja továbbá, hogy külföldi törvényhozás vagy külföldi kormány tagjai, illetve nemzetbiztonsági bűncselekmények miatt három évnél hosszabb szabadságvesztésre ítélt személyek szakszervezeti vezetői tisztséget töltsenek be⁵.

A gyülekezési szabadság továbbra is nyomás alatt állt. Nem volt nyilvános megemlékezés az 1989-es Tienanmen téri erőszakos fellépés 35. évfordulóján; immár negyedik éve nincs ilyen megemlékezés. Eközben a virrasztás egyik korábbi szervezője, egy volt demokráciapárti jogalkotó június 29-én jelezte, hogy a Jornal Son Pou nevű makaói hetilap „különleges politikai okokból” megszüntette rovatát.

A sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága továbbra is nyomás alatt áll. November 7-én a Makaói Újságírók Szövetsége nyilatkozatot adott ki, amelyben felszólította a kormányt a szükségtelen tudósítási korlátozások visszavonására. A nyilatkozat rámutatott, hogy a kormány „egy sor médiaorgánumot foszt meg a tudósítás jogától” azzal, hogy csak kiválasztott médiumokat hív meg. A szövetség arról is beszámolt, hogy médiaorgánumokat „nemrég több esetben politikai nyomásra kértek fel cikkeik visszavonására”.

A hatóságok továbbra is a bevándorlási szabályokkal tiltották a kedvezőtlennek tartott személyeknek a területre való belépést. Június 15-én a makaói hatóságok „közbiztonsági okokra” hivatkozva megtagadták annak az újságírást oktató szakembernek a beutazását, akit a Makaói Újságírók Szövetsége hívott meg.

Az LMBTI+-személyek jogaiért való kiállásnak továbbra is korlátozott a mozgástere. Január 22-én a kulturális ügyek hivatala a 22. Fringe Fesztiválon leállított egy interaktív drag queen előadást. Három nappal később a hivatal a tényleges produkció és a kapott információk közötti eltérésekkel indokolta a műsor törlésére vonatkozó döntést. Ugyanezt az előadást a szomszédos szárazföldi városban, Sencsenben tartott színházi fesztiválon is bemutatták.

A júniusi Pride hónapban két civil társadalmi csoportnak sikerült közösségi tevékenységeket szerveznie.

Július 7-én egy helyi kutatási jelentésből kiderült, hogy az LMBTI+-közösség tagjai diszkriminációval szembesültek, amikor orvosi segítséget kértek.

II. Gazdasági fejlemények

2024-ben a **makaói GDP** az előző évhez képest 8,8 %-kal, 384,1 milliárd MOP-ra (45,4 milliárd EUR) nőtt. Ez a GDP 2023. évi 75,1 %-os növekedését követte, amelyet a Covid19 kapcsán bevezetett szigorú korlátozások feloldása, az idegenforgalom és a szerencsejáték-bevételek fellendülése támogatott. Makaó gazdasága azonban 2024-ben még

⁴ A makaói alaptörvény 27. cikke kimondja, hogy a makaói lakosoknak biztosított a szólás-, sajtó- és közzétételi szabadság; az egyesülési, gyülekezési, felvonulási és tüntetési szabadság; valamint a szakszervezetek alapításának és az azokhoz való csatlakozás, illetve a sztrájk joga és szabadsága.

⁵ A vonatkozó nemzetbiztonsági bűncselekmények miatt elítélteknek a nemzetbiztonsági törvény adott rendelkezései alapján lehetőségük nyílt e tisztségviselési jogaik visszaállítására.

nem tért vissza teljesen a világjárvány előtti szintre, és 2019-hez képest a (láncindexált) GDP még mindig 13,6 %-kal alacsonyabb volt.

2024 májusában a **Nemzetközi Valutaalap** (IMF) közzétette Makaóról a IV. cikkely szerinti konzultációs jelentését⁶. Az IMF előrejelzése szerint Makaó GDP-je 2024-ben 13,9 %-kal, 2025-ben 9,6 %-kal, 2026-ban 4,4 %-kal, az azt követő három évben pedig 3 %-kal nő majd. A növekedést fenyegető kockázatok közé tartozik a szárazföldi Kína vártnál kisebb növekedése, a főbb gazdaságok hosszabb időn át magasabb kamatszintje és a szélsőséges éghajlati események gyakoribbá válása. Másrészt viszont az IMF szerint a Nagy-öböl térségével való integráció és a gazdaság sikeres diverzifikálása támogatná a gazdaságot.

2024-ben a gazdasági növekedést a **turisták számának emelkedése** támogatta. Az év során összesen 34,9 millió ember látogatott Makaóba, 70,1 %-uk a szárazföldi Kínából és 20,6 %-uk Hongkongból érkezett. Ez 23,8 %-os növekedést jelent az előző évhez képest, de még mindig 11,4 %-kal alacsonyabb a (Covid19-világjárvány előtti) 2019-es szintnél, amikor 39,4 millióan látogattak Makaóba. Az átlagos szállodai szobakihasználtság 2024-ben 86,5 % volt, ami alacsonyabb a 2019-es 90,8 %-os szintnél, de magasabb a 2022-es 38,5 %-os és a 2023-as 81,2 %-os szintnél.

A **szerencsejátékok és a kapcsolódó iparágak** járultak hozzá legnagyobb mértékben Makaó gazdaságához, ami nagyrészt a turistáknak köszönhető. 2024-ben a szerencsejáték-bevételek tovább javultak és elérték a 227,4 milliárd MOP-ot (26,9 milliárd EUR), ami 23,8 %-os növekedést jelent az előző évhez képest. Ez azonban még mindig 22,5 %-kal alacsonyabb, mint a világjárvány előtti (2019-es) 293,3 milliárd MOP (34,7 milliárd EUR) bevétel.

A **munkanélküliségi ráta** 2024-ben 1,8 %-ra csökkent a 2023-as 2,7 %-ról és a 2022-es 3,7 %-ról, és visszatért a világjárvány előtti szintre (2019-ben 1,7 %).

Az **infláció** alacsony maradt az év során, az összetett fogyasztói árindex átlagos növekedése 0,7 %-os volt.

2024-ben a kormány 31,0 milliárd MOP (3,7 milliárd EUR) **költségvetési többletet** könyvelt el, míg 2023 azonos időszakában 29,0 milliárd MOP (3,4 milliárd EUR) volt a többlet. A költségvetési tartalékok december végén 616 milliárd MOP-ot (72,9 milliárd EUR) tettek ki, ami az előző évhez képest 6,2 %-os, a világjárvány előtt szinthez (579 milliárd MOP) képest pedig 6,4 %-os növekedést jelent. A tartalékok a kormányzati kiadások 6,5 évre történő fedezésére elegendőek.

2023-ban (makaói statisztikák, legfrissebb adatok) a közvetlen külföldi tőkebefektetések (FDI) állománya Makaóban elérte a 383 milliárd MOP-ot (45,3 milliárd EUR), ami 4,2 %-os növekedést jelent az előző évhez képest. Az FDI legnagyobb forrásait Hongkong és a szárazföldi Kína jelentette.

Gazdaságpolitika

⁶ Nemzetközi Valutaalap, Kínai Népköztársaság – Makaó Különleges Közigazgatási Terület 2024. évi IV. cikke szerinti konzultációs megbeszélések, munkatársi (2024. május):

<https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2024/05/29/Peoples-Republic-of-China-Macao-Special-Administrative-Region-2024-Article-IV-Consultation-549654>.

Sam Hou Fai kormányzó bejelentette az új kormányzat **gazdasági prioritásait**, nevezetesen Makaó gazdasági diverzifikációjának előmozdítását, az emberek jólétének javítását (ideértve a szociális biztonságot, az egészségügyi ellátást, az idős gondozást és a városrehabilitációt), Makaó továbbfejlesztését a szárazföldi Kína és a portugál nyelvű országok közötti összekötőként, a szárazföldi Kínával való további integrációt, valamint a szárazföldi Kína gazdasági fejlődésében való részvételt és a kormányzás javítását.

A **szerencsejáték-ágazatban** a kaszinókoncessziós jogosultaknak a szerencsejátékhoz nem kapcsolódó tevékenységekbe kell befektetniük Makaó gazdasági diverzifikációjának támogatása céljából. Az év során a szerencsejátékokkal kapcsolatban szabályi változásokra került sor. Áprilisban új jogi szabályozás (7/2024. sz. törvény)⁷ lépett hatályba a kaszinókban játszott szerencsejátékokra nyújtott hitelekéről. A törvény kizárólagos jogot biztosít a kaszinókoncessziós jogosultak számára a vendégeknek történő közvetlen hitelnyújtásra. Ezzel korlátozódik a szerencsejáték-promóterek szerepe és befolyása. E promóterek korábban fontos szerepet játszottak a nagy tétekkel játszó játékosok bevonásában és hitelekkel való ellátásában. A szerencsejáték-promóterek mostantól kizárólag a koncessziós jogosultak ügynökeként járhatnak el. Októberben elfogadták a 20/2024. sz. törvényt⁸ az illegális szerencsejáték-bűncselekmények elleni küzdelem, a szerencsejátékkal kapcsolatos bűncselekményekért kiszabott bírságok és büntetések növelése, illetve a szerencsejátékkal kapcsolatos jogellenes kölcsönök és pénzváltások, valamint az engedély nélküli online játéküzemeltetés bűncselekménnyé nyilvánítása érdekében.

Folytatódott Makaó **gazdasági diverzifikációs stratégiája**, amelynek célja az úgynevezett „1+4” ágazatok fejlesztése. Az „1” a turizmust és szabadidőt, a „4” pedig a következő egyéb ágazatokat jelöli: egészségügyi ellátás, különös tekintettel a hagyományos kínai orvoslásra; pénzügyi szolgáltatások, új technológiák; valamint konferenciák és kiállítások, kereskedelem, kultúra és sport. Az egyik fő célkitűzés a helyi gazdaság diverzifikálása azzal, hogy a nem szerencsejáték-ágazatok GDP-hez való hozzájárulását 60 %-ra emelik. Az IMF szerint (IV. cikk szerinti jelentés, 2024. május) a szerencsejáték-szektor túlsúlya sebezhetőséget teremt és kiemeli a gazdasági diverzifikáció szükségességét, többek között a hatékonyság és az erőforrás-elosztás javítása, a K+F és az innováció ösztönzése, a munkaerő továbbképzése és átképzése, valamint a munkaügyi és üzleti szabályozások egyszerűsítése révén. Az IMF a diverzifikációs politikákból eredő lehetséges negatív tovaryűrűző hatások, a kereskedelmi torzulások és az irányítási kockázatok mérlegelésére is felhívta a figyelmet.

Az ágazat szerint Makaóban a gazdasági diverzifikáció egyik akadálya továbbra is a **diverzifikált tehetségbázis hiánya**. A három nemrégiben elindított tehetségkutató program keretében 2024-ben mindössze 470 fő került fel a tehetséglistákra.

Az **új technológiák és innováció** támogatására irányuló kezdeményezések közé tartoznak az adókedvezmények, a K+F finanszírozása, valamint a Hengqinnel és a Nagy-öböl térségével való együttműködés⁹. A makaói technológiai vállalatok tanúsítási programja (2024 októberéig)

⁷ Hivatalos közlöny, Makaó Különleges Közigazgatási Terület kormánya (MSAR) <https://bo.io.gov.mo/bo/i/2024/17/lei07.asp>.

⁸ Hivatalos közlöny, a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területének kormánya (MSAR) <https://bo.io.gov.mo/bo/i/2024/44/lei20.asp>.

⁹ A kormány munkájának áttekintése a 2024-es pénzügyi évben, a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területének kormánya, 2024. november. <https://www.gov.mo/en/wp-content/uploads/sites/2/2024/12/2024Review.pdf>.

33 vállalkozást tanúsított, amelyek kormányzati források szerint 1 300 főt foglalkoztatnak. Márciusban új szabályozást fogadtak el az adatközpontok telepítésére és üzemeltetésére¹⁰.

A **konferenciák és kiállítások** tekintetében 2024 első három negyedében 1 011 MICE („találkozók, ösztönzők, konferenciák és kiállítások”) rendezvényt tartottak Makaóban (ez 29,8 %-os növekedést jelent az előző évhez képest, és nagyjából visszaállt a 2019-es szintre).

Az **egészségügy** terén szeptemberben nyílt meg a makaói Union kórház, támogatva a Makaóba irányuló orvosi, wellness és egészségügyi turizmus fejlesztését. A kínai orvoslás népszerűsítését szolgálja a Kuangtung és Makaó közötti együttműködés keretében Hengqinben létrehozott hagyományos kínai orvoslási tudományos és technológiai ipari park. A kormány szerint a portugál nyelvű országokban 24 hagyományos kínai gyógyszerkészítményt regisztráltak/vettek nyilvántartásba 2024-ben.

A **pénzügyi szolgáltatások** terén a hatóságok célja a helyi kötvénypiac (ideértve a zöldkötvényeket, valamint a szárazföldi Kínában működő intézmények és vállalatok kötvényjegyzéseit), a vagyonkezelési és pénzügyi lízingtevékenységek, a befektetési banki tevékenységek és a határokon átnyúló renminbielszámolási rendszerek fejlesztése. Az év során folytatódott a pénzügyi szektor szabályozási keretének felülvizsgálata. Júliusban elfogadták a biztosításközvetítői tevékenységről szóló törvényt (2025. augusztus 1-jén lép hatályba), amely módosítja a biztosítási ágazat engedélyezési rendszerét, működési normáit és felügyeleti keretét. Novemberben terjesztették a Törvényhozó Gyűlés elé a befektetési alapokról szóló új törvényt, amely korszerűsíti az alapok szabályozási rendszerét és segíti az alapkezelési ágazatot. A kormány tovább folytatta annak vizsgálatát, hogy milyen módon alakítható ki a makaói pataca digitális formája (e-MOP). 2024 szeptemberében a Makaóban kibocsátott vagy jegyzett, forgalomban lévő kötvények értéke elérte a 740 milliárd MOP-ot (87,5 milliárd EUR), és összesen 102 pénzintézet kapott engedélyt a Makaóban való működésre.

Az IMF szerint (IV. cikk szerinti jelentés, 2024. május) a pénzügyi rendszer korszerűsítésére és megerősítésére irányuló kezdeményezéseknek együtt kell járniuk a kapcsolódó kockázatok kezelését célzó erőfeszítésekkel. Az IMF olyan szakpolitikákat szorgalmazott, amelyek erősítik a pénzügyi rendszer stabilitását és kezelik a kockázatokat (ilyen például a bankok nagyobb céltartalékképzése, részletesebb adatok gyűjtése a nemteljesítő hitelekéről és a bankközi hitelezésről, a fizetéseképtelenségi, adósságrendezési és adósságátalakítási keretrendszerek javítása, illetve a szárazföldi kínai hitelfelvevőkkel kapcsolatos kockázatoknak, a nagy külföldi kötelezettségekkel rendelkező bankok likviditási helyzetének és a nem banki pénzügyi szektornak a monitorozása). Az IMF jelezte, hogy Makaónak bőséges költségvetési mozgástere van, és az államháztartási konszolidáció lassítását szorgalmazta. A költségvetési politika fő prioritásaiként a humán és fizikai tőkére fordított kiadások növelését, a nem szerencsejáték-ágazat fejlesztését, a növekedés fenntarthatóságának fokozását és a külső egyensúly helyreállítását határozta meg.

A **környezetvédelmi szakpolitikák** terén Makaóban szeptemberre 10 978-ra nőtt az elektromos járművek száma (2020-ban még 1 339 volt), befejeződött Makaó központi hulladékégetőjének bővítése, és árvízvédelmi munkálatokra került sor. Márciusban megrendezésre került a 2024-es Makaói Nemzetközi Környezetvédelmi Együttműködési Fórum és Kiállítás (MIECF).

¹⁰Hivatalos közlöny, a Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területének kormánya (MSAR) <https://bo.io.gov.mo/bo/i/2024/13/regadm13.asp>.

A kormány továbbra is **pénzügyi támogatást nyújtott a lakosoknak**, ideértve a vagyonrészesedési program keretében nyújtott pénzbeli ellátásokat, az egészségügyi utalványokat, a villanyszámla- és tandíjtámogatásokat, valamint az öregségi és rokkantsági ellátásokat.

Az év során infrastrukturális beruházásokra került sor, ideértve a közlekedési infrastruktúrát, a Makaói Nemzetközi Repülőtér bővítését, valamint lakások, kormányzati és oktatási létesítmények építését.

Gazdasági integráció a szárazföldi Kínával

Makaó platformként és összekötőként pozicionálja magát a szárazföldi Kína és a portugál nyelvű országok között (például a turizmus, illetve az üzleti és pénzügyi szolgáltatások terén). Áprilisban Makaóban rendezték meg a Kína és a portugál nyelvű országok közötti gazdasági és kereskedelmi együttműködési fórum hatodik miniszteri konferenciáját (amelyen aláírásra került a „gazdasági és kereskedelmi együttműködés stratégiai terve (2024–2027)”). Az év során megnyílt a Kína–portugál nyelvű országok technológiai központja.

Makaó gazdasága jelentős mértékben ki van téve a szárazföldi Kínából turizmus és szerencsejáték céljából a különleges közigazgatási területre érkező látogatóknak. A szárazföldi Kína egyben Makaó legnagyobb árukereskedelmi partnere is (2024-ben onnan érkezett a teljes mennyiség 28,3 %-a), 2023-ban (legfrissebb adatok) pedig a közvetlen külföldi tőkebefektetések második legnagyobb forrása volt.

Makaó további gazdasági integrációra törekszik a szárazfölddel, többek között a Kuangtung–Hongkong–Makaó Nagy-öböl térségen és a hengqini Kuangtung–Makaó intenzív együttműködési övezeten keresztül.

A hengqini **Kuangtung–Makaó intenzív együttműködési övezet** a Kuangtung és Makaó közös igazgatása alatt álló, mintegy 100 négyzetkilométeren fekvő területet jelenti Makaó szomszédságában, a szárazföldi Kínában található Kuangtung tartományban. További területet biztosít Makaó gazdasági diverzifikációjának és a szárazföldi Kínával való gazdasági integrációjának előmozdításához. Az övezet fejlett ágazatai közé tartozik az innováció és technológia, az egészségügyi ellátás és a hagyományos kínai orvoslás, a pénzügyi szolgáltatások és a MICE. Makaói kormányzati adatok szerint Hengqin GDP-je 37,3 milliárd CNY (4,9 milliárd EUR), 16 539 makaói lakos él Hengqinben és 6 461 makaói vállalkozás működik az övezetben (2024 szeptemberi adatok).

Márciusban új vámszabályozás lépett hatályba, amelynek értelmében a Makaóból a Hengqin együttműködési övezetbe belépő áruk mentesülnek a szárazföldi kínai adó alól¹¹. A különleges közigazgatási területről származó áruk így kedvezményes módon juthatnak el Hengqinbe (a szárazföldi kínai adót csak akkor kellene megfizetni, ha az áruk Hengqinből később a szárazföldi Kína más területeire kerülnének). Decemberben egyetértési megállapodást írtak alá a Makaói Nemzetközi Repülőtér légi teherszállítási létesítményének Hengqinben történő megépítéséről. Az integráció további elősegítését célzó kezdeményezések közé tartozik a személyforgalom ösztönzése, a vámkezelés egyszerűsítése, az elektronikus és a kétvalutás

¹¹ Makaó Különleges Közigazgatási Terület kormányának sajtóközleménye:
<https://www.gov.mo/en/news/321684/>.

fizetés megkönnyítése Hengqinben, valamint a makaói lakosok Hengqinben való letelepedésének és munkavállalásának támogatása (Hengqinben például lakóépületet (2023) és iskolát (2024) építettek makaói gyerekek számára, a makaói egészségügyi utalványok hatályát kiterjesztették az övezetre).

Az év során módosult a Kuangtung–Hongkong–Makaó Nagy-öböl térség **határokon átnyúló Wealth Management Connect rendszere** (amelyet 2021-ben indítottak, hogy az arra jogosult szárazföldi kínai, hongkongi és makaói lakosok befektetéseket végezzenek a bankok által egymás piacán forgalmazott vagyionkezelési termékekbe). A változtatások finomítják a szárazföldi befektetők jogosultsági kritériumait, bővítik (a jogosult értékpapír-kereskedő cégek bevonásával) a részt vevő intézmények, valamint a jogosult termékek körét, emelik az egyéni befektetői kvótát, valamint javítanak a promóciós és értékesítési mechanizmusokon.

Októberben aláírták a **szárazföldi Kína és Makaó közötti szolgáltatáskereskedelemről szóló szorosabb gazdasági partnerségi megállapodás (CEPA)** második módosító megállapodását. A megállapodás további liberalizációs intézkedéseket vezet be több szolgáltatási ágazatban, továbbá megkönnyíti a makaói szolgáltatóknak azt, hogy jelen legyenek és üzleti tevékenységet folytassanak a szárazföldi Kínában és megszerezzék a szárazföldi Kínában való működéshez szükséges szakmai képezéseket. A megállapodás emellett enyhíti a Makaóban működő külföldi vállalatok – köztük az uniós vállalatok – számára a szolgáltatói minősítésre és a CEPA-előnyök igénybevételeire vonatkozó szabályokat.

III. Makaó és a szárazföldi Kína közötti kapcsolatok

Hszi Csin-ping kínai elnök december 18. és 20. között Makaóba látogatott az átadás 25. évfordulója alkalmából. 2019 óta ez volt az első makaói látogatása. Hszi Csin-ping részt vett a makaói kormány hatodik ciklusát elindító ünnepségen, és beiktatta Sam Hou Fai kormányzót.

December 20-án Hszi négy prioritást vázolt fel az új kormány számára: a megfelelő és diverzifikált gazdasági fejlődésen való munkálkodás; az irányítási képesség javítása; a nemzetközi hálózatok bővítése; valamint a társadalmi harmónia és stabilitás előmozdítása, beleértve a nemzetbiztonság védelmét is.

Hszi kijelentette továbbá, hogy a Csuhajban található hengqini együttműködési övezet projektjei nem lehetnek ellentétesek Peking politikai céljaival. Hszi kiemelte, hogy „a központi kormányzat Hengqin fejlesztése mellett döntött, hogy elősegítse Makaó gazdaságának megfelelően diverzifikált fejlődését, továbbá kényelmesebbé tegye a makaói lakosok életét és foglalkoztatását”.

Hszi látogatása és az évforduló előtt legalább két külföldön élő makaói személy arról tájékoztatta a médiát, hogy a szárazföldi Kína biztonsági tisztviselői szöveges üzenetekben keresték meg őket. Egy jelenleg az Egyesült Királyságban élő makaói aktivista arról számolt be, hogy azt kérték tőle, hogy „ne tegyen közzé megosztó véleményeket a médiaorgánumban és a közösségimédia-platformokon”. Hasonló figyelmeztetést kapott egy jelenleg Tajvanon élő demokráciapárti újságíró is.

Július 18-án lezárult a Kínai Kommunista Párt (KKP) 20. Központi Bizottságának harmadik plenáris ülése, amely felvázolta a gazdasági fejlődés irányát. A harmadik plenáris ülés határozata a „magas szintű nyitás biztosítása” című szakaszban kifejtette, hogy „az »egy ország,

két rendszer» politika intézményi erősségeit kiaknázva [...] mi (a Párt) támogatjuk majd Hongkongot és Makaót abban, hogy nemzetközi tehetségközpontokká váljanak, valamint javítjuk az adott mechanizmusokat annak érdekében, hogy e két régió nagyobb szerepet játszhasson Kína külvilág felé való nyitásában. A szabályok és mechanizmusok nagyobb összehangolásának támogatásával ösztönözni fogjuk a Kuangtung, Hongkong és Makaó közötti együttműködést a Nagy-öböl térségében.”

A makaói kormány kérésére Sen Csunyao, a Nemzeti Népi Kongresszus Alkotmány- és Jogi Bizottságának alelnöke, valamint Wang Wentao kereskedelmi miniszter és egyben a Kereskedelmi Minisztérium KKP vezetői csoportjának titkára augusztus 27. és 28. között Makaóba látogatott, hogy ismertesse a harmadik plenáris ülés határozatának a különleges közigazgatási területre gyakorolt hatásait. A két tisztviselő zárt ajtók mögötti megbeszélést folytatott mintegy 380 központi kormányzati tisztviselővel és a városban működő állami vállalatok vezetőivel. Egy másik ülésre is sor került az üzleti, szakmai, oktatási, média és ifjúsági ágazat mintegy 500 képviselőjének részvételével.

Hszia Baolong, a hongkongi és makaói ügyek munkahivatalának igazgatója május 13. és 19. között tett látogatást Makaóban. A hétnapos látogatás során Hszia több mint 40 ülésen és rendezvényen vett részt. A hallgatóság körében kormányzati tisztviselők, az igazságszolgáltatás és a törvényhozás tagjai, illetve a Nemzeti Népi Kongresszus és a Kínai Népköztársaság Konzultatív Politikai Konferenciája helyi tagjai foglaltak helyet. Hszia a gyógyászati, technológiai, oktatási és ifjúsági ágazatra összpontosított.

Április 15-én tartották a Nemzetbiztonsági Nevelés Napját és a Hszi Csin-ping elnök által javasolt „átfogó nemzetbiztonsági megközelítés” koncepciójának 10. évfordulóját. Cseng Hszinkong, a központi kormányzat makói kapcsolattartó irodájának igazgatója ismételten hangsúlyozta, hogy a nemzetbiztonság védelme tekintetében „csak az »egy ország« felelőssége létezik, és nem a »két rendszer« közötti különbségek”.

December 25-én kinevezték a Nemzeti Népi Kongresszus Állandó Bizottsága alá tartozó Makaó Különleges Közigazgatási Terület Alaptörvény-bizottságának hatodik ciklusra szóló tagjait. A Sen Csunyao igazgató által vezetett 10 tagú bizottság – 5 szárazföldi és 5 makaói taggal – ötéves mandátumot kap.

IV. Makaói kétoldalú kapcsolatok és együttműködés 2024-ben

Az Európai Gazdasági Közösség és Makaó közötti 1992. évi kereskedelmi és együttműködési megállapodás célja az EU és Makaó közötti kapcsolat további erősítése volt. A megállapodás a kereskedelmi, gazdasági, tudományos és technológiai együttműködésre terjed ki.

Az EU–Makaó Vegyes Bizottság olyan platform, amely révén Makaó és az EU számos területen megvitatja a felmerülő kérdéseket. A **Vegyes Bizottság ülésére** utoljára 2019-ben került sor.

2024-ben az EU Hivatala ünnepséget szervezett az Európa-nap alkalmából – ez volt az első ilyen a Covid19 miatt bevezetett utazási korlátozások feloldása óta. A hongkongi és makaói EU Hivatal jelenlegi vezetője 2024 szeptemberében lépett hivatalba, illetve találkozott Makaó tisztségviselőivel (köztük a kormányzóval), valamint az üzleti élet és a civil szféra érdekelt feleivel.

2024-ben **Makaó második legnagyobb árukereskedelmi partnere az EU volt**, ami Makaó teljes kereskedelmének 26,6 %-át tette ki (szemben a Makaó legnagyobb kereskedelmi partnerének számító szárazföldi Kína 28,3 %-ával).

Az Eurostat adatai alapján **az EU Makaóval folytatott kétoldalú árukereskedelme** 2024-ben 1 037 millió EUR-t tett ki, amelynek többségét az EU Makaóba irányuló exportja jelentette (954 millió EUR). A Makaóba irányuló uniós exportot főként ruházat és kiegészítők, ékszerek, bőrcikkek és luxusárúk alkották.

Az EU 2023-ban Makaó negyedik legnagyobb közvetlen külföldi tőkebefektetési (FDI) forrása volt (nem számítva az offshore központokat) Hongkong, a szárazföldi Kína és az Egyesült Államok után. Makaói hivatalos statisztikák szerint 2023-ban az EU-ból származott az FDI teljes állományának 5,5 %-a (nem számítva az offshore központokat). Az Eurostat szerint az EU-ból származó FDI 2023 végén (legfrissebb adatok) 1,46 milliárd EUR-t, míg a Makaóból az EU-ba irányuló FDI 984 millió EUR-t tett ki.

Az EU–Hongkong és Makaó szakpolitikai párbeszédet támogató eszköz 2024 első felében, egészen májusig biztosított platformot az olyan témák megvitatásához, mint a fenntarthatóság. 2024 decemberében elindult a Hongkong és Makaó számára létrehozott új szakpolitikai párbeszéd és társadalmi diplomácia eszköz. A hároméves projekt támogatja az EU Hivatal és a legfontosabb makaói partnerek folyamatos együttműködését a kölcsönös érdeket jelentő stratégiai témákban, elsősorban közös rendezvények, tanulmányok készítése és tájékoztató anyagok kidolgozása révén.